

I. Először megmutatjuk, hogy az (1) és (2) paraboláknak 4 különböző közös pontjuk van. A közös pontok x, y koordinátáit a két parabola egyenletének összekapcsolásával nyert egyenletrendszer megoldásai adják. y -nak (1)-beli kifejezését (2)-be helyettesítve a közös pontok abszcisszáira a következő egyenletet kapjuk:

$$(3) \quad 3(x-2) + (x^2-4)^2 = x^4 - 8x^2 + 3x + 10 = 0.$$

Vizsgáljuk meg, van-e ennek egész gyöke. Ismeretes, hogy egész együtthatós egyenlet egész gyöke csak az állandó tag osztója lehet. 10 osztói: $\pm 1, \pm 2, \pm 5$ és ± 10 ; közülük $x_1 = -1$ és $x_2 = 2$ kielégítik az egyenletet. A megfelelő $x+1$ és $x-2$ gyöktényezők szorzatát a bal oldalból kiemelve a visszamaradó tényező $x^2 + x - 5$, tehát a további gyököket az

$$(4) \quad x^2 + x - 5 = 0$$

egyenletből kapjuk. Ennek gyökei valósak és különbözők, mert a diszkrimináns pozitív szám: 21. x_1 és x_2 nem gyökei (4)-nek, ezért (3)-nak négy különböző valós gyöke van.

(1) szerint a megfelelő ordináták is valósak, tehát az (1) és (2) parabolák egymást valóban négy különböző pontban metszik.

A kívánt bizonyításhoz elég megmutatni, hogy van olyan valós kör, melynek egyenletét a metszéspontok koordinátái kielégítik. Írjuk (1)-et így:

$$(1a) \quad x^2 - y = 0,$$

és adjuk hozzá (2)-höz. Kellő rendezés után

$$(5) \quad x^2 + 3x + y^2 - 9y + 10 = \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{9}{2}\right)^2 - \frac{25}{2} = 0.$$

Ez kör egyenlete, középpontja a $(-3/2; 9/2)$ pont, és sugara $5/\sqrt{2}$ egységnyi. Másrészt a metszéspontok mindegyike kielégíti (5)-öt, mert bármelyik metszéspont koordinátáit helyettesítve mind (1a), mind (2) bal oldalának értéke 0, tehát az összeadással kapott (5) bal oldalának értéke is 0.

Ezzel a bizonyítást befejeztük. Mint látjuk, nem volt szükség a metszéspontok koordinátáinak kiszámítására és behelyettesítésére.

II. Legyen adva két egymásra merőleges tengelyű parabola. Válasszuk X és Y tengelyeknek az első, ill. a második parabola vezéregyenesét, és legyenek a két fókusz koordinátái $F_1(a_1, b_1)$, ill. $F_2(a_2, b_2)$. Így a parabolák csúcsa az $(a_1, b_1/2)$, ill. az $(a_2/2, b_2)$ pont, paramétere b_1 , ill. a_2 abszolút értéke, egyenletük:

$$(x - a_1)^2 - 2b_1 \left(y - \frac{b_1}{2}\right) = 0, \quad \text{ill.} \quad (y - b_2)^2 - 2a_2 \left(x - \frac{a_2}{2}\right) = 0.$$

A két parabola közös pontjai mindkét egyenletet kielégítik, tehát kielégítik az ezekből összeadással és rendezéssel adódó

$$(6) \quad (x - a_1 - a_2)^2 + (y - b_1 - b_2)^2 - 2(a_1a_2 + b_1b_2) = 0$$

egyenletet is. Ez kör egyenlete, ha a harmadik tag negatív, vagyis $a_1a_2 + b_1b_2 > 0$, és ekkor K középpontja az $(a_1 + a_2, b_1 + b_2)$ pont, sugara $r = \sqrt{2(a_1a_2 + b_1b_2)}$ egység; tehát amennyiben a paraboláknak 4 (különböző) közös pontjuk van, azok a (6) körön vannak, és így valóban egy húrnégyszög csúcsait adják. Ha pedig $a_1a_2 + b_1b_2 \leq 0$, akkor nincs a (6)-ot kielégítő pont, ill. egyenlőség esetén egyetlenegy ilyen van, tehát a paraboláknak legfeljebb 1 közös pontjuk van – a feltevéssel ellentétben.

Ezzel az állítás bizonyítását befejeztük.

Lovász László (Budapest, Fazekas M. gyak. g. II. o. t.)

Megjegyzés. A K középpont koordinátáiból látható, hogy az F_1OF_2K négyszög paralelogramma. A koordináta-rendszert az ábráról elhagyva O -t a két vezéregyenes metszéspontja adja meg.